

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Didaci Covarrvvas A Leyva Toletani Episcopi Segobiensis
... Opera Omnia**

**Covarrubias y Leyva, Diego de
Antverpiae, 1610**

De impedimento affinitatis & seruitutis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-96556](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-96556)

esse potestatem abdicatam condendi canones, contra ius à Romanis Pontificibus statutum, ac eodem pacto à secularibus principibus ius condendi leges, contra Pontificum decreta in materia ad Romanum Pontificem pertinenti, esse remotum. Vnde sicuti ille potest pœnas addere casu, quo non potest statuere, ita & hic. Nam & in hoc eodem tracta. de matrimo. lex principis secularis, iuxta alioquin & honesta, valet quatenus non repugnat iuri canonico. text. in cap. 2. de despons. impuber. quem ibi not. Abb. & Fortu. in tracta. de vlt. sine. illat. 10. colum. 5. idem probare videtur Calixtus Papa. in cap. coniunctionis 35. quest. 2. & 3. Secundum multo minus obstat: quia pœnam imponere contrahenti matrimonio, quod iure Pontificio validum est, & iustum, non licet seculari principi. Cur tamen non licebit pœnam adiacere contrahentibus matrimoniis, quæ canones ipsi prohibent? argum. cap. dilecto. in fine, de sentent. excommun. in 6. Alioquin dicendum foret, leges punientes contrahentem incestas nuptias minime valere: quod ipse dicere non auderem. Præterea, licet crimen viurarum merè ecclesiasticum sit, gloss. in cap. 1. de offic. ordin. & Communis, in cap. cum sit generale. de foro competem. potest tamen à lege seculari pœna aliqua viuariorum puniri. ita Iaco. Butrig. in l. improbum senus. Cod. ex quib. caus. infam. irrog. Corne. consil. 19. 3. volum. Ioan. Mona. Arch. Ioan. And. & Do. in cap. 1. de vsur. in 6. & nouiss. Car. Moli. de contr. quest. 10. ipse tamen contendit non esse crimen illud merè ecclesiasticum. Fortu. in tract. de vlt. sine. illat. 5. ad finem. Alciat. in dict. cap. 1. de offic. ordin. num. 76. vbi fatetur hanc opinionem receptam esse contra Deci. consil. 170. quem defendere conatur Aymon Saul. consil. 60. num. 104. Sed & Corneum refert & sequitur Anton. & Ruben. consil. 56. Ex quo defenditur Reg. l. 1. tit. 2. lib. 8. in regis ord. quæ viuariorum pœnis quibusdam persequitur: & iustissime. Sic etiam lex civilis contra periuros pœnam potest statuere: licet crimen ecclesiasticum sit. Roma. consil. 512. Sic & periurium punit, l. si quis maior. C. de transact. Nec inconuenit crimen aliquod ecclesiasticum esse, ita vt nullus nisi iudex ecclesiasticus de illo crimine censere possit: pœnas vero temporales aduersus id crimine committentes à secularibus principibus statui: idque ad laicam potestatem pertinere, vt probat erudite Alfonso à Castro lib. 2. de iust. heret. punit. cap. 26. & probatur in cap. cum secundum. de hered. lib. 6. Eadem etiam Taurina lex comprobari potest ex eo, quod les principis secularis in quacunque re disponat, etiam si mentionem clericorum faciat si iusta sit, honesta, nec contraria canonibus, seruari debet quia ab ipsis Roman. Pontific. tacite videtur recepta. text. in cap. 1. de nou. oper. nunciat. cap. 1. de iura. calum. cap. venientes. de iureiur. cap. inquisitionis. de heret. in 6. probat signanter Fortun. in tracta. de vltim. sine. illatio. 14. Cuius opinio mihi admodum placeat licet pluribus iuris vtriusque professoribus displiceat. Canones enim quibus disponitur quod laici, secularesque potestates de personis ecclesiasticis, aut de rebus earum nullam habeant potestatem disponendi, condendi leges, vel statuta, sunt secundum dispositionem naturalis æquitatis interpretandi, quod optime probat Ioan. Driedonius de libert. Christian. pagin. 153. eandem opinionem, quam ex Fortunio retulimus, aliquot rationibus sequutus. His quinq; rationibus Taurina lex defendi potest. Atque hinc etiam Matth. ab Afflictis legem Regiam Neapolitanam, quæ punit clam matrimonium contrahentes, lib. 3. Rubric. 19. defendere conatur: anxius tamen ac dubius est. Et fortassis attendenda grauiissima pœna, dict. l. 49. & quod ex ea quandoque matrimonia, quæ libere contraherentur, impediuntur, ac sapissime filiarum non audent eos, quos cupiunt, maritos accipere, videbitur impense, & pie rem ipsam consideranti, legè illam quodammodo libertati, à canonibus in coniugio requisitæ, aduersari. Tametsi semota grauiissima pœna, decens omnino, atq; honestu sit filias parentu consilio & consensu, maritos sibi eligere. Hinc iudices ecclesiastici ad effectum, vt constet de matrimonio libere, & testes liberius dicant veritatem, iudices seculares admonent, vt ad forum ecclesiasticum remittant contrahentes, ipsosque testes, quos captos detinent ad Regiæ legis pœnam exequendam. Atque inhibent iudices ecclesiastici ipsos seculares à cognitione huius causæ, argum. eius, quod notant Ioan. Andr. Domini. & Fran. in cap. statutum. in 1. de heret. in 6. Has vero inhibitiones ægre ferunt seculares iudices, eisque renituntur, quod agendum non est, vbi de matrimonio plene adhuc non constat: ne eius probatio impediatur timore caru.

Est tamen intelligenda Regia lex quando matrimonium clam contrahitur cum filia sine consensu parentum, non alias: quod patet ex ratione legis quæ accusationem huius delicti, ipsis tantum parentibus deserit.

Et constat minime illam legem habere locum, quando filius masculus inuito, atq; ignorante patre contraxit conjugium, etiam clandestinum. idem tamè & in filijs masculis noua lege statuit Philippus Secundus Anno 1563. capit. 58. In filia vero vidua, an lex illa procedat, dubium videri potest. Crederem tamen eam procedere, vbi filia vidua habitata simul cum parentibus, & sub eorum cura degit, argum. gloss. in authent. sed quamuis. Cod. de rei vxor. adione. Nec illa lex Regia considerat patriam potestatem, cum etiam matri, huius criminis querelam præstet: licet Didacus à Castello eius legis intepres asserat, legem illam non procedere in vidua. Nec omittendum est, iura punientia contrahentes matrimonia clandestina, non habere locum quo ad pœnas, contrahentibus sponsalia de futuro, glossa recepta Communitate, in Clementina vnica. de consang. & affinit. in verb. contrah. Cardinalis in d. cap. cum inhibito. in princip. sentit Felin. in Rubric. de sponsa. 1. colum. Et licet Abb. & alii in dict. capit. cum inhibito. teneant illius capit. solennitate seruandum fore in contrahendis sponsalibus de futuro: non tamen opinor id esse verum quo ad pœnas, quamuis idem Didacus à Castello in dict. leg. 49. Tauri existimet, eandem legem quoad pœnam habere locum in sponsalibus de futuro. Eandem vero Taurinam constitutionem Carolus primus Pntianis comitis comprobauit anno tricesimo septimo. l. 41. vbi eam extēdit, vt quidam, quorum opinio satis dubia est, & incerta opinantur, ad filiam maiorem vigintiquinque annis, quæ tamen noueram non habeat. ceterum S. Tridentina Synodus sess. 24. irritum esse decreuit matrimonium, quod non fuerit coram Parocho, vel alio sacerdote de ipsius Parochi, vel ordinarij licentia, & duobus, vel tribus testibus contractum.

Est & alia iure Canonico inducitur matrimonij prohibitio, ex eo quod quis eam duxit in vxorē, quam prius adulterio polluerat: & hæc constat in capitulo primo de eo qui duxit in matrimon. quam pol. per adult. cuius intellectum tradit Paulus Parisi. consil. 52. col. 2. & 3. vol. 4.

§. PRIMVS.

De impedimento affinitatis & seruitutis.

SVMARIA:

- 1 Affinitas ante matrimonium contingens, impedit illud contrahi: non tamen si post contractum accidat, illud irritum facit.
- 2 Seruitus post matrimonij contractum, aliqua ex causa emergens, ipsam non vitiat.

Quædam tamen impediunt matrimonium, si eo nondum contracto eueniant: non tamen dirimunt matrimonium, si eo iam contracto acciderint: nempe Affinitas, quæ impedit matrimonium contrahi, etiam si contingat contractis iam sponsalibus de futuro. Sponsus enim cognoscens carnaliter confanguineam sponsæ, nō potest cum sponsa matrimonium contrahere, cap. literas. de despons. impub. cap. 2. de eo qui cogn. consang. vxor. sua. Regia l. 8. titul. 1. part. 4. Sed ex Tridentina Synodo sess. 24. constat definitum esse ab eadem, impedimentum affinitatis ex fornicatione contractum restringi tantum ad primum & secundum gradum, quo ad dirimendum matrimonium postea contractum.

Sed si matrimonio contracto maritus cognouerit confanguineam vxoris, non dissoluitur matrimonium, capit. 1. cap. discretionem. cap. penul. de eo qui cogn. consang. vxor. sua. Sic & seruitus, quæ coniugio à liberis contracto, alteri eorum contingat, ex eo quod libertus ob ingratitudinem in seruitutem reuocatur, non dirimit matrimonium. Licet hoc coniugium nullum fuisset, si tempore contractus esset maritus seruus, & hoc ignoraret vxor, quod probatur ex his quæ diximus de errore impediente consensum. ca. 3. & diximus alias, cum tractauimus de matrimonio contracto à seruis.